Далі вони летіли осібно: попереду велосипед, створений, звісно, не для такого кульбіту, позад нього — необачний чи безталанний велосипедист, який з пернатими теж не мав нічого спільного, хоча й летів у небі. А внизу під ними через відроги й хребти велетенським драконом на чотири тисячі кілометрів тяглася найвеличніша і найзнаменитіша у світі Стіна…

А все тому, що була в того ханя (самоназва китайців) ще з дитинства рожева мрія — на велосипеді перемахнути через Велику Китайську стіну (В. к. с.). Тим більше, за всю її тисячолітню історію (споруджена в 4–3 ст. до н. е.) до такого вибрику ще ніхто з його співвітчизників не додумався, хоч китайці загалом розумний і винахідливий народ. А ось він ризикнув.

Як розказуватимуть згодом ті, хто знав відчайдуху-романтика, Лі й раніше літав. І досить часто. В тім числі й через Велику свою (себто китайську) стіну. Але — в далекому дитинстві. Та ще й уві сні. І той переліт через Стіну (уві сні) був таким захоплюючим, що аж дух забивало: він летить у небі, а внизу під ним через гори й долини, хребти й крутосхили тягнеться Велика китайська стіна довжиною в чотири тисячі кілометрів… І врешті-решт Лі вирішив повторити свій задум і наяву. Та й сон ясно вказував: задуманий політ відбудеться без злих пригод. І ти — в Книзі рекордів Гіннесса. Перший у світі. Не лише серед співвітчизників, а й взагалі, землян. (Чому на велосипеді? Та хоча б тому, що ханя не уявити без велосипеда. Щоправда, літати на них вони чомусь ще досі не додумались — ось той дивак і вирішив реалізувати недодумане його співплемінниками). Ще малим затято мріяв Лі про велосипед, хоч вже й тоді його мав. Але — уві сні. І уві сні на ньому літав через Стіну. А вже коли став працювати вантажником-кулі в синій робі, почав відкладати юань до юаня — на велосипед. Тяжка робота в кулі — на самому дні престижу. Але він ніколи не киснув, не комплексував — жив мрією купити велосипед і перелетіти на ньому через Стіну.

Швидко чи ні, наскладав він потрібну кількість юанів, купив давно вимріяний велосипед, уві сні вже випробуваний. Для задуманого біля

стіни було збудовано (тут вже спонсори допомогли) трамплін високою в 32 метри (висота знаменитої Стіни — 6,6, а ширина — близько 5, сторожових веж — 12 метрів), з довжиною в 76 метрів.

І ось настав день Х. Все готове для історичного перельоту через Стіну. На самій Стіні та на її ближніх вежах, як водиться, зібралися зіваки-роззяви, але були й працівники ЗМІ. Вже спалахував магній фотоапаратів, застрекотіли теле— і кінокамери.

Піднявся Лі на трамплін (для такого випадку зодягнув свої єдині празникові штани та куртку), осідлав велосипед, помахав рукою на прощання — як через мить виявиться, таки й справді на прощання! — відштовхнувся ногою і… І подався здійснювати свою рожеву дитячу мрію. Доки промчав ті 76 метрів трампліна, велосипед розвинув таку швидкість, що потік встрічного повітря миттєво вирвав його з сідла і далі штурмувати В. к. с. хань полетів осібно від свого двоколісного — той попереду, а він за ним, перевертаючись у повітрі і відчайдушно розмахуючи ногами й руками. Але давно відомо: сії частини тіла ще ніколи не ставали для хомо сапієнса рятівними крилами.

Задумка, щоправда, частково вдалася. Претендент на рекорд перелетів через В. к. с. — вслід за своїм велосипедом, якому й дісталася першість, але приземлився, даруйте, гепнувся з висоти в тридцять з чимось метрів об твердь земну — далеко од заздалегідь приготовленого для приземлення спецмайданчика. Політ, що уві сні незмінно закінчувався встановленням всесвітнього рекорду, наяву закінчився для ханя вельми фатально…. Тільки й устиг Лі розпачливо вигукнути, як до нього підбігли:

— Стіна мене вбила!.. А я ж її стільки разів долав без пригод.

Але одного разу наяву виявилося досить, щоб підвести риску під власним життям.

І прошепотів губами, що миттєво хололи:

— Виявляється, краще літати уві сні…

А й справді. І краще, ні, безпечніше. Аніякого ризику! Адже літання уві сні характерне тим, що воно, на відміну від авіапольотів, безпечніше на всі 100 відсотків! Навіть і через Велику китайську стіну. І на будь-якому літальному і нелітальному засобах: хоч на велосипеді, хоч на мітлі, хоч на паличці чи й соняшничині, хоч і просто так — за допомогою власних рук, які уві сні, звичайно ж стають чарівними крилами. І неодмінно щасливий фінал. Бо коли під час такого польоту ситуація раптом починає виходити з-під контролю й переростати в критичну, все одно можна запросто врятуватися — миттєво, перед самим ударом об землю, проснутися. І увесь фокус. І радій собі, що то був усього лише сон. Слава Богу!

Зате ж відчуття піднебесного ширяння! Такого й у літаку не спізнаєш. Навіть тепер, вже за пенсійного віку, згадуючи ті далекі дитячі польоти, захоплено думаю: неймовірне свято! Ні з чим не зрівняне! Але ж і щасливий я, що колись спізнав їх. Бо й досі відчуваю в грудях солодкий страх висоти і себе на розпростертих руках і безодню під тобою, над якою ти наче на крилах зависаєш, а не на все тих же дитячих ручках. Над безоднею — страшною і манливою. Ні, таке буває лише уві сні!

У дитинстві я літав часто й охоче (щоправда, через В. к. с. не доводилось — мабуть, тому, що останньої в нашому селі чомусь не було). І літав, мабуть, чи не до двадцяти з чимось років. А потім — як відрізало! І я з сумом подумав: все! Відлітав своє! На жаль, уже виріс і руки мої тепер уже ніколи не будуть пташиними крилами, а будуть просто руками для праці, наземної.

А найчастіше снилося, що я піднімаюсь на якусь гору — і здалась вона мені! — височенну й круту. Дивно, я панічно боюся висоти, а на

таку крутизну над прірвою чомусь деруся, і чим вище піднімаюсь, тим страшніше і тяжкіше. Кожна клітина тіла горить, задихається, ноги-руки тремтять та німіють — ногам ні об що обіпертися, рукам ні за що вгорі вхопитися і я вже між небом і землею переляканим вужиком тиснуся до прямовисної скелі. А ліворуч і праворуч мене, і піді мною світла безоднява. І вгору вже немає змоги дертися і назад спускатися ще страшніше й небезпечніше.

І ось невмолимо настає та мить, коли ноги мої сковзаються, занімілі пальці рук вже не згинаються і я, зірвавшись, падаю. У провалля. Все! Кінець!

Внизу — далеко-далеко, як в іншому, більш щасливому світі, куди я стрімголов падаю — широка долина, повна світла і зеленого братства рослин. Петляє голуба річечка з жовтими берегами й зажуреними купками верб, на луках пасуться череди корів, вдалині мріє село в тополях… І я, притом шугаючи вниз у розпачі — потопаючий хапається і за соломину — розкидаю руки і… І раптом відчуваю, що вже не каменюкою шугаю, а птахом ширяю в піднебессі. І в перелякане личко моє б’є туге повітря, радість вільного лету забиває мені дух, розпирає груди і я, задихаючись від захоплення, кричу:

— Лечу-у-у-у!!!

А сам думаю: "Ой, треба пошвидше прокидатися, бо ще розіб’юся, а завтра ж у школу… Все ж таки я не птах і замість крил у мене всього лише руки… А раптом везіння скінчиться?.."

І прокидаюся. З криком на губах.

У теплій постелі. Схоплююсь збуджений, захеканий і зляканий, як наче б за мною оце сто вовків гналося!

— Чого це ти серед глупої ночі телесуєшся, Валько? — сполошено питає бабуся і пучками складених пальців осіняє мене дрібними хрестиками. — Свят, свят…

— З гори падав у прірву…

— Ой, Божечку ж! Ой лишенько ж! — сплескує бабуся сухенькими, геть виробленими ручками. — Так чого доброго і вбитися можна. Га? Якої трясці ти на ту гору поперся?

— Якби ж я знав…

— Гаразд, спи, розбиратися будемо, як Боже світло настане.

Вранці бабуся й справді влаштовує розбір моїх нічних польотів.

— Якщо літаєш уві сні, дитино моя, се добре. Се ти ростеш, мій рідний. Тож і рости великий. — І неодмінно додає: — Але виростаючи, не забудь, дитино моя, що й ума набиратися. Кажуть, як виростеш — знадобиться. Щоб бува у житті не поперся на яку дурну гору!

Звідтоді я стараюся дотримуватися слушного бабусиного заповіту і, здається, хоч якогось розуму я таки набрався. Принаймні на дурну гору, од якої мене колись застерігала бабуся, я вже не пруся. А Великої китайської стіни, слава тобі Господи, у нас немає.

… Тож далі вони вже летіли осібно: попереду велосипед, створений, звісно, не для такого кульбіту, позад нього необачний велосипедист, який з пернатими нічого спільного не мав, хоча й летів… А внизу, через гори й долини, крутосхили й урвища, через відроги й хребти тяглася на чотири тисячі кілометрів Велика китайська стіна. Та через яку так хотілося перелетіти тому симпатичному ханю Лі, який жив не стільки в Китаї, батьківщині своїй, як у Країні Свого Дитинства, а вона ж всюди однаковісінька — у всі часи, у всіх народів.

Ні, щоб ви там не казали, а таки справді краще літати уві сні, коли ти можеш у будь-яку критичну мить своєчасно проснутися. І послухати мудру пораду бабусі на розборі польотів щодо дурної гори…

І все ж… Незвичайніших і солодко-страшніших польотів ніде більше, як у вічній Країні Дитинства немає… І хай тобі вже носять пенсію додому, хай ти кахикаєш і скаржишся на болячки, але в душі тобі все ще стільки, як було тоді, коли ти літав… І — Господи ти Боже мій! — як же хочеться ще літати. Поки живеш! Й іноді я таки ширяю — над безоднею широкої зеленої долини голубою річечкою на дні, з жовтими піщаними берегами, купами верб і чередами корів… Літаю попри пенсійний вік. А втім, для польотів уві сні в Країну Дитинства вік не грає аніякої ролі. Там всі одинакові — без віку. А тому вічні.

Там, літаючи уві сні, я й ханя зустрів, який хотів підкорити В. к. с. на велосипеді.

— Як ти? — питаю. — Все літаєш?

А сам подумав: так він же не знає моєї мови, а я його.

Але уві сні свої закони і там один одного всі чудово розуміють, хоч вони й діти різних національностей.

— Літаю, — відповів він, посміхаючись так, як посміхаються лише китайці — ввічливо і в той же час трохи церемонно.

— І через Стіну?

— І через Стіну, — одказує. — Солодко і страшно літати…

І подивувався, чому це, мовляв, про його польоти на велосипеді через В. к. с. досі немає жодного рядка в Книзі рекордів Гіннесса?

А тому, подумав я (вголос нічого не сказав, щоб його не засмучувати), що Книга Гіннессів чомусь не реєструє польоти уві сні.

Який жаль! Які польоти досі залишаються невідомими людству! Яких літунів воно втрачає. А без них так нудно жити в світі білому, панове-товариство!

Він помахав на прощання рукою і легко та красиво полетів на своєму велосипеді. І я ще, пригадую, подивувався: даж не розбився Лі, хто вам про те сказав? Он він, подивіться, подивіться, птахом летить на велосипеді.

Над Великою, над Стіною…